

Brüssel, 31. oktoober 2017
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0230 (COD)

13249/17
ADD 1

CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12829/17

Komisjoni dok nr: 11494/16 - COM(2016) 479 final

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest pärinevad kasvuhoonegaaside heited ja nende gaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta

- Üldine lähenemisviis

= Avaldused

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele Horvaatia, Poola, Soome ja komisjoni avaldused nõukogu (keskkond) poolt 13. oktoobril 2017 vastu võetud üldise lähenemisviisi kohta. Avaldused kantakse nõukogu istungi protokollis.

HORVAATIA

„Kuigi LULUCFi määruse eelnõu viimane versioon hõlmab osaliselt Horvaatia muudatusettepanekuid, mis kinnitavad Horvaatia Vabariigis esinevaid eriomaseid asjaolusid, mille on põhjustanud 1990. aastatel toimunud sõjaaegsed sündmused ning millel on olnud ja on jätkuvalt otsene mõju metsamajandusele, leiab Horvaatia Vabariik, et määruse eelnõu ja ennekõike VII lisa seda osa, milles käsitletakse kompensatsiooni suurusi, on vaja veel viimistleda, et võtta arvesse liikmesriikide iseärasusi.

Arvestades et Horvaatia Vabariik on rikas metsamaa poolest (mis hõlmab vähemalt 43 % riigi kogupindalast), asetab LULUCFi määruse üldise lähenemisviisi kavandatud tekst ja eelkõige 2021.–2030. aastaks kavandatud paindlikkus (9,6 miljonit CO₂-ekvivalenttonni) koos kavandatud kompensatsiooniteguriga (12 %) riigi olukorda, kus teda võidakse ebaõiglaselt karistada. See tähendab ka seda, et tööstuses ja majanduses tuleks LULUCF-sektorist pärit heitkoguseid kompenseerida, kuigi tegelikkuses leidub selles sektoris sidujaid kuni 2030. aastani.

Hiljutised eksperdihinnangud näitavad, et Horvaatia Vabariigil on vaja suuremat kompensatsiooni (kompensatsioonitegur 32 %) ehk 2,5 miljoni tonni suurust aastakompensatsiooni määra. Neis hinnangutes võetakse arvesse asjaolu, et vaatlusperiood (2000–2009) ei kajastanud Horvaatia Vabariigi tüüpilist olukorda, sest kodusõja ja mineeritud metsaalade tõttu oli metsaraie intensiivsus suhteliselt madal ja jäi allapoole optimaalset taset. Sellest tulenevalt on kavas metsaraie intensiivsust Horvaatia Vabariigis suurendada ning samal ajal nõuda säästva metsamajandamise jätkumist ja CO₂ sidujate püsivat säilitamist.

Eeltoodut arvesse võttes peab Horvaatia Vabariik endiselt vajalikuks suurendada talle VII lisas määratud kompensatsiooni suurust ega saa toetada üldise lähenemisviisi vastuvõtmist.“

POOLA

„Metsad ja mullastik on suurimad süsiniku reservuaarid maailmas. Metsade ja mullastiku degradeerumine mõjutab negatiivselt vee kvaliteeti, sellele juurdepääsu ja bioloogilist mitmekesisust ning suurendab selliseid globaalseid probleeme nagu näljahäda, vaesus ja ränne. Nende probleemide piiramine või isegi maailmast kaotamine on üks Pariisi kokkuleppe komponentidest. Eelkõige tuleb vee kvaliteeti parandada ja bioloogilist mitmekesisust kaitsta just selliste looduslike süsteemide taastamise kaudu nagu metsad ja mullastik. Looduslike süsteemide uuendamisega kooskõlas olev raie parandab keskkonnatingimusi, kaitseb bioloogilist mitmekesisust ja loob töökohti, sealhulgas maapiirkondades.

Sellest tulenevalt soovib Poola väljendada oma muret seoses määruse eelnõu ettepanekuga ja avaldab **sügavat pettumust uute ettepanekute keerukuse astme üle keskkonnanõukogu 13. oktoobri 2017. aasta istungil üldise lähenemisviisina vastu võetud dokumendi tekstis. Kokkulepitud teksti sõnastus ei ole keskmisele lugejale mõistetav. Oleme arvamisel, et tuleb leida läbipaistev ja arusaadav lahendus**, mis oleks üldiselt aktsepteeritav. Koostatud dokument esitatakse kliimamuutuste konventsiooni foorumis. Majandatava metsamaa kavandatav võrdlustase on osa Pariisi kokkuleppe kohasest liidu riiklikult kindlaksmääratud panusest ja peab olema meetod, mida teised osalised saavad järgida. Lisaks peame tagama, et kavandatav lahendus ei suurendaks bürokraatiat ega jätaks tähelepanuta arenguid teadustegevuses ja hariduses. EL peab siin olema arengumaadele eeskujuks.

Kavandatud õigusaktis ei ole piisavalt arvesse võetud seda, et metsa ökosüsteemid on suurimad ja tähtsaimad süsinikdioksiidi sidujad Euroopas. Liikmesriigid rakendavad metsa säästvat majandamist, mille netosidumine on 440 miljonit CO₂ ekvivalenttonni aastas. **Seadusandlik ettepanek ei motiveeri liikmesriike võtma meetmeid, millega saaks muuta metsa majandamise professionaalsemaks, et suurendada metsa potentsiaali kliimamuutuste leevendamiseks ja võtta arvesse metsa mullastiku orgaanilist süsinikku.** Ettepanekus ei osutata metsade sidumise suutlikkuse suurendamise võimalusele täiendava metsamajandamistegevuse tulemusena, mis hõlmab nt puistute varude muutmist, looduslike puistute kasvupotentsiaali hoogustamist ja küpsete puistute raieringi perioodide reguleerimist. **Lisaks peaksime vältima selliste arvestuspõhimõtete loomist, mis tekitaksid negatiivset saldot, kui metsa biomassi varude prognoos 2030. aastaks suureneb ja saab märkimisväärseks sidujaks.**

Muret tekitab ka liidu negatiivset saldot keelava eeskirja kehtestamine. Tegemist on liidu tasandil kehtestatud uue eeskirjaga, mis ei ole Kyoto protokolli alusel siduv. Esiteks toimib eeskiri määruse eelnõu artikli 4 alusel, mille kohaselt on liikmesriigid kohustatud tagama, et neil puuduvad LULUCFi sektoris netoheitkogused. Teiseks loob selline mõte murettekitava pretsedendi seoses ELi eesmärgi kehtestamisega. See võib avaldada suurt mõju metsa majandamise viisile igas liikmesriigis. Soovime rõhutatult toonitada, et metsandus kuulub liikmesriikide pädevusse, seega õõnestaks liidu eesmärgi kehtestamine neid pädevusi. Kolmandaks on metsa säästev majandamine väärtus iseenesest, mida ei tohi muuta sõltuvaks naaberriikide tegevusest. Neid liikmesriike, kes täidavad määruse artikli 4 kohustusi ja kohaldavad metsa säästvat majandamist, ei tohi karistada neile pandud kohustuste täitmise eest. Liikmesriikidele määratakse kompensatsiooni majandatava metsamaa võrdlustaseme meelevaldselt valitud perioodi alusel, seega peaks kõigil liikmesriikidel olema vajaduse korral õigus kompensatsioonile. Neljandaks saavad liikmesriigid teada, kas neil on õigus kompensatsioonile alles veidi enne arvestusperioodi lõppu, mis muudab mis tahes olulisema strateegilise planeerimise võimatuks, kuna nad ei tea, kas nad suudavad ELi eesmärki saavutada.

Samuti soovime esitada oma seisukoha majandatava metsamaa võrdlustaseme suhtes ja tõlgenduse selle kohta, kuidas võrdlustase tuleks määrata ja milliseid tegureid tuleks selle kindlaksmääramisel arvesse võtta.

Meie arvates **peaks majandatava metsamaa konkreetsete aastate võrdlustase olema kooskõlas metsaressursi arendamise loodusliku mudeliga, selles tuleks võtta arvesse metsa potentsiaali suurendamise vajadust ning puistu praegust ja prognoositavat vanuselist struktuuri konkreetsetes liikmesriigis.**

Me rõhutame, et majandatava metsamaa võrdlustaseme puhul tuleks võtta arvesse liikmesriigi loodusvarade kaitsmise süsteemis metsa rollile omase iseloomuliku bioloogilise mitmekesisuse seiret ja perioodilist hindamist. Mis tahes tegevus, mis mõjutab metsaressursi kasvu ja põhjustab „positiivset“ kõrvalekaldumist nimetatud mudelist, on täiendav inimtekkeline tegevus, mida tuleb kavandatava arvestusmeetodi kohaselt arvesse võtta.

On reaalne vajadus muuta määruse eelnõus kavandatud võrdlustaseme määramise metoodikat. Ei tohi muuta lähenemisviisi, mis lähtub seni vaieldamatust doktriinist, et kui kasvavaid metsaressursse, mis antud riigis toimivad loodusliku sidujana, kunstlikult piiratakse, muutuvad nad arvestussüsteemi tähenduses heiteallikaks.

Teeme ettepaneku, et majandatava metsamaa võrdlustaseme puhul võetaks arvesse loodusliku dünaamika ja vanuselise struktuuriga seotud muutuste mõju. On oluline, et liikmesriike ei karistata metsaressursside suurendamisele suunatud metsa säästva majandamise eest, mida viiakse ellu vastavalt väljakujunenud praktikale ja siseriikliku õiguse kohaselt.

Me oleme komisjoniga nõus, et metsa jätkusuutmatu vanuselise struktuuriga (kus vanemate puude osakaal suureneb) võib kaasneda metsa süsinikdioksiidi siduja rolli pikaajaline vähenemine.

Kuigi komisjon püüab liikmesriikidele kinnitada, et lähenemine majandatava metsamaa võrdlustasemele ei tohiks põhjendamatult mõjutada tulevasi piiranguid metsa majandamise intensiivsusele, võib kavandatud õigusaktis võimalike piirangute kehtestamine olla vastuolus Pariisi kokkuleppe vaimuga, mille eesmärk on metsa pikaajalise siduja rolli säilitada või suurendada.

Tuleb märkida, et metsa toimimise mõistmise ja majandusliku arengu eesmärgil metsade kasutamise seisukohalt ei ole praegu kavandatud võrdlustase õige. Meie kontseptsioon metsanduse integreerimiseks kliimapoliitikasse hõlmab metsa suuremat tootlikkust, so suuremat puidutootmist. Selline lähenemisviis teenib ühiskonna huve, kuid tähendab ka seda, et metsal on suurem roll bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel ja kujundamisel ning suurem mõju vee kvaliteedile ja mullastiku taastamisele. Käesoleva avaldusega soovib Poola juhtida nimetatud küsimustele tähelepanu ja paluda oma soovide arvesse võtmist.“

SOOME

„Soome on kindlalt pühendunud ülemaailmsele kliimaalasele tegevuskavale, sealhulgas Pariisi kokkuleppele ja ELi ulatuslikule kliima- ja energiapaketile. Soome pikaajaline eesmärk on CO₂-neutraalne ühiskond, mis põhineb taastuvatel energiaallikatel ja asendab fossiilsed materjalid säästvalt toodetud bioressursipõhiste materjalidega. Soome on otsustanud 2030. aastaks saavutada rohkem kui 50 % taastuvenergia osakaalu energia lõpptarbimises, järk-järgult loobuda söe kasutamisest energiatootmises ja vähendada poole võrra fossiilse nafta kasutamist. Meie eesmärk on olla CO₂-neutraalne 2045. aastaks.

Soome rõhutab, et nõukogu 13. oktoobri 2017. aasta istungi (keskkond) tulemused toovad kaasa märkimisväärse ohu, et arvestuseeskirjad ei kajasta tegelikkust. Nimetatud tulemused ei erguta metsa säästvat majandamist, ei julgusta säästvate ja kauakestvate metsatoodete kasutamist ega bioressursipõhisele majandusele üleminekut. Määruses ette nähtud kompenseerimine on positiivne edasiminekuks, aga Soome jaoks kokku lepitud kogus ei ole arvestuseeskirjade tekitatud negatiivse saldo kompenseerimiseks piisav.

Soomes on LULUCFi sektor ja eelkõige metsad praegu ja edaspidi märkimisväärsed netosidujad. Aga arvestuseeskirjade tõttu loetakse metsi heiteallikaks ning tegelik heite vähendamise eesmärk Soome jaoks oleks palju suurem kui 40 %. See ei oleks kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2014. aasta oktoobri järeldustega.“

EUROOPA KOMISJON

„Tulenevalt mitme liikmesriigi sellekohasest palvest soovib komisjon selgitada oma arusaama majandatava metsamaa arvestuseeskirjadest, mis on sätestatud komisjoni esitatud LULUCFi määruse ettepanekus.

Komisjon tuletab meelde, et tema esitatud LULUCFi määruse ettepaneku kohaselt arvutatakse majandatavast metsamaast tulenev heide ja selle sidumine metsadega seotud heitkoguste võrdlustasemest lähtuvalt.

Komisjon rõhutab, et kooskõlas tema esitatud ettepanekuga põhineb kavandatav metsadega seotud heitkoguste võrdlustase metsa hinnangulisel tulevasel CO₂ sidumisel. Selle taseme aluseks on tulevikuproгноos, mis põhineb metsa iseloomustavatel registreeritud näitajatel, majandamistavadel ja varasemal võrdlusperioodil¹ dokumenteeritud intensiivsusel.

Komisjon rõhutab, et kavandatava metsadega seotud heitkoguste võrdlustaseme puhul võetakse metsa vanusega seotud dünaamiliste näitajate (nt diameeter, liigid, raiering, varasemad kasvumäärad) tulevast mõju täiel määral arvesse ning see ei piira metsaraie suurenemist tulevikus. Seoses nende näitajatega võib nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtudel olla õigustatud metsaraie kuni metsa aastase juurdekasvu ulatuses. Selline metsaraie suurenemine on kooskõlas metsadega seotud heitkoguste võrdlustaset käsitleva lähenemisviisiga. Sellega seotud sidumise vastavat vähenemist tuleb seepärast metsadega seotud heitkoguste võrdlustaseme kindlaksmääramisel arvesse võtta.

Metsa tasakaalustamata vanuseline struktuur (liiga palju vanu puid) võib sidumist pikas perspektiivis vähendada. Komisjon kinnitab liikmesriikidele, et metsadega seotud heitkoguste võrdlustaset käsitleva lähenemisviisiga ei piirata liigselt metsa majandamise intensiivsuse tulevast kohandamist, mille eesmärk on säilitada või parandada CO₂ sidumist pikas perspektiivis kooskõlas Pariisi kokkuleppega.“

¹ Dokumendis 12829/17 on see periood 2000–2009.